

Створення радянської асоціації молодих істориків і секції археології та історії стародавніх суспільств

Ю. В. Павленко

Перебудова у нашій країні викликала загальне піднесення творчої ініціативи молоді. Осторонь не залишились і історики. З 29 березня по 2 квітня цього року в Москві тривала Установча конференція Радянської асоціації молодих істориків (РАМІ), спонсорами якої виступають: ЦК ВЛКСМ, Рада молодих вчених при Президії АН СРСР та товариство «Знання». Свою діяльність РАМІ планує проводити у тісному контакті з цими установами, а також з іншими академічними, освітніми та культурними закладами історичного профілю. Основною метою Асоціації є створення найсприятливіших умов для творчого і професійного зростання молодих істориків, підальшого розвитку історичної науки. Засобами для розв'язання цього завдання є: організація проблемних молодіжних наукових конференцій за участю фахівців різних галузей; створення молодіжних дослідницьких підрозділів, які займаються б сестостійною науковою діяльністю; підготовка та видання друкованих наукових та науково-популярних праць історичного профілю при підтримці державних, академічних та громадських закладів або власними силами завдяки госпрозрахунковій діяльності тощо. В асоціацію входять об'єднання, створені як за територіальним, так і за проблемним принципом, які самостійно вирішують власні проблеми. РАМІ, її територіальним та проблемним організаціям надані юридичні права, у тому числі право на створення госпрозрахункових підприємств, користування кредитом та право на власний рахунок у банку.

У межах Асоціації, поряд з іншими, була заснована секція археології та історії стародавніх суспільств, до складу якої увійшли представники науково-дослідницьких та педагогічних закладів Москви, Києва,

Кишенева, Єревана, Самарканда, Челябінська, Краснодара, Абакана, Грозного, Севастополя та багатьох інших міст СРСР. Прийнято рішення про те, що найближчим часом, поки на місцях ще не закінчився процес створення регіональних відділень секції, основною формою роботи буде взаємне інформування про проведення історико-археологічних конференцій та підготовки друкованих видань, у яких члени секції з інших міст могли б узяти реальну участь. У перспективі — організація тимчасових молодіжних дослідницьких колективів з метою спільної розробки тих чи інших історико-археологічних питань. Відповідна діяльність ні в якому разі не повинна дублювати дослідницьку роботу наукових закладів. Між тим, стає все очевиднішим, що молоді дослідники в різних регіонах стикаються з аналогічними, принаймні, теоретичними, проблемами, у вирішенні яких вони могли б допомагати одне одному. Важливим завданням Асоціації є також об'єднання зусиль молодих фахівців з різних галузей (археологів, істориків у вузькому розумінні цього слова, етнографів, лінгвістів, антропологів тощо) з метою з'ясування докорінних питань стародавньої історії людства взагалі і окремих народів. Актуальною залишається також проблема встановлення більш тісних дослідницьких контактів між молодими вченими академічних, навчальних та культурно-освітніх закладів і студентською молоддю, насамперед тією, яка зацікавлена науковою діяльністю. Багато в чому це забезпечить підготовку нового покоління вчених-археологів та істориків стародавніх суспільств.

Зважаючи на все сказане вище, Рада молодих вчених Інституту археології АН УРСР, спираючись на підтримку дирекції,

партійної та комсомольської організацій Інституту, розпочала активну діяльність з метою об'єднання творчих сил молодих археологів та інших фахівців, що займаються проблемами стародавньої історії, насамперед історії найдавнішого населення України. Одним з істотних кроків у цьому напрямку є створення Київського відділення секції археології та історії стародавніх суспільств Радянської асоціації молодих істориків. На засадах взаємодопомоги, створення сприятливої для творчого зростання наукової та студентської молоді атмосфери, вона має об'єднати фахівців академічних установ міста, насамперед Інституту археології та інших інститутів АН УРСР (історії, філософії, етнографії тощо), вищих навчальних закладів Києва і насамперед історичних факультетів університету та педінституту, музеїв відповідного профілю (археологічного, історії Києва, музеїв Лаври, Софійського музею та ін.).

Як відомо, у багатьох містах нашої республіки (Харкові, Одесі, Львові, Дніпропетровську, Сімферополі, Севастополі, Чернігові,

Донецьку тощо) активно працюють багато молодих археологів та представників суміжних дисциплін. Їх високий професійний рівень засвідчила VI Республіканська конференція молодих археологів, яка відбулася у жовтні 1987 р. у Києві на базі Інституту археології АН УРСР. Періодичне проведення молодіжних археологічних конференцій у межах України (при участі гостей з інших братніх республік) та безпосередні контакти молодих археологів Києва з колегами з інших міст, особливо під час експедиційної роботи, можуть стати основою і для створення республіканського об'єднання (філії) молодих археологів та фахівців з питань історії та культури стародавніх народів. Рада молодих вчених Інституту археології АН УРСР сподівається, що організація Української філії секції археології та стародавньої історії РАМІ, яка б об'єднала відповідні молодіжні товариства, клуби та гуртки у межах нашої республіки, буде сприяти подальшому розвитку історико-археологічних досліджень на Україні.

Археологічний семінар у Полтаві

О. Б. Супруненко

18—20 травня 1989 року у приміщенні Полтавського краєзнавчого музею відбусявся другий обласний науково-практичний семінар «Охорона і дослідження пам'яток археології Полтавщини», організований обласним краєзнавчим музеєм за участю Полтавської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. У його роботі взяло участь багато археологів і краєзнавців — представників академічних наукових установ, вузів і музеїв Києва, Лубен, Москви, Нових Санжар, Оренбурга, Полтави, Сум, Харкова, Черкас і Чернігова. Засідання семінару відвідали наукові співробітники музеїв області, вчителі шкіл та члени археологічних і краєзнавчих учнівських гуртків.

У перший день роботи семінару, на пленарному засіданні, заслухано три доповіді. Професор Харківського державного університету, д. і. н. Б. А. Шрамко (Харків) підсумував результати багаторічних розкопок на Більському городищі й окреслив культурно-історичні зв'язки населення Полтавщини доби раннього залізного віку. Заступник директора Інституту геологічних наук

АН УРСР Д. Є. Макаренко (Київ) у доповіді «Життєвий шлях М. О. Макаренка» навів ряд нових, досі невідомих фактів до біографії визначного археолога і мистецтвознавця, уродженця Полтавщини. Директор Полтавського краєзнавчого музею Г. П. Білоус (Полтава) зачитала доповідь «Археологія у Полтавському краєзнавчому музеї».

На семінарі працювало дві секції, які заслухали під час роботи 20 доповідей і повідомлень. Серед виступів з проблем археології Полтавщини відзначені доповіді В. П. Григор'єва (Черкаси) «Про час появи скіфів у Лівобережному Придніпровському терасовому лісостепу», І. Б. Шрамко (Харків) «Способи укріплення залізних виробів ремісниками басейну Ворскли у VII—IV ст. до н. е.», Ю. Ю. Моргунова (Москва) «Динаміка формування і розвитку Посульського кордону», П. М. Гребеня (Чернігів) «Нові розкопки Остерського Городиця» та ін.

Ряд виступів було присвячено історії археологічних досліджень на території краю та різноманітним фортифікаційним і господарським пам'яткам доби пізнього серед-